

PATVIRTINTA
Gimnazijos direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. 1.24.V-64

**VISAGINO „ATGIMIMO“ GIMNAZIJA
SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO
GIMNAZIJOJE TVARKA**

1. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo gimnazijoje tvarka organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Saugios aplinkos gimnazijoje kūrimas apima glaudžiai tarpusavyje susijusius, integraliai veikiančius komponentus: gimnazijos veiklą ir valdymą, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą, pozityvaus mokyklos mikroklimato kūrimą, mokinių pozityvių vertybių formavimą ir tėvų (globėjų, rūpintojų) (toliau – tėvai) įtraukimą / išitraukimą. Saugios aplinkos mokykloje kūrimo komponentų schema pavaizduota Rekomendacijų priede.

3. Gimnazijos veikla ir valdymas:

3.1. atsakomybė: gimnazijos vadovas atsako už Rekomendacijų įgyvendinimą gimnazijoje, sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką. Saugios ir palankios mokiniams aplinkos kūrimu rūpinasi mokyklos vaiko gerovės komisija;

3.2. vertybės: gimnazija puoselėja pozityvias vertybes ir bendruomeniškumą (mandagumą, paslaugumą, rūpinimąsi kitais, pagarbą, pasitikėjimą, solidarumą, lygiateisiškumą ir kt.), kurias atitinka visų gimnazijos darbuotojų elgesys ir veikla;

3.3. elgesio normos: gimnazijoje susitariama dėl elgesio taisyklių (normų), kuriose aiškiai reglamentuojamas tiek pozityvus / laukiamas, tiek neleistinas / nepageidaujamas mokinių elgesys, numatomi mokinių skatinimo, motyvavimo už pozityvų elgesį priemonės ir būdai, jie yra žinomi ir suprantami visiems mokyklos bendruomenės nariams, jais vadovaujasi kiekvienas mokyklos darbuotojas, siekdamas atpažinti ir pastiprinti pozityvų mokinių elgesį. Yra priimta mokinių skatinimo ir drausminimo tvarka;

3.4. pareigybių aprašai: gimnazijos darbuotojų pareigybių aprašuose numatyta atsakomybė už emociškai saugios mokymo(si) aplinkos gimnazijoje puoselėjimą, reagavimą į smurtą ir patyčias pagal gimnazijos nustatytą tvarką;

3.5. reagavimo į smurtą ir patyčias gimnazijoje tvarka, kurioje:

3.5.1. visi gimnazijos darbuotojai reaguoja į smurtą ir patyčias nepriklausomai nuo smurto ir patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio statuso, religinės ar tautinės priklausomybės ar kitų asmens ypatybių;

3.5.2. kiekvienas gimnazijos darbuotojas, pastebėjęs ar įtaręs smurto ir patyčių apraiškas, valandos bėgyje informuoja apie tai gimnazijos vadovą (jam neesant, pavaduojantį direktoriaus pavaduotoją);

3.5.3. gimnazijos direktorius informuoja apie įvykusį incidentą arba jį įtarus klasės auklėtoją, psichologą, socialinį pedagogą. Klasės auklėtojas informuoja mokinio, patyrusio smurtą ir smurtaujančio mokinio tėvus, ar teisėtus vaiko globėjus. visi drauge išsiaiškina įvykusį incidentą;

3.5.4. po kiekvieno incidento paimami abiejų pusių paaiškinimai, kurie raštinės vedėjos užregistruojami;

3.5.5. gimnazijos direktorius (jam neesant, pavaduojantis direktoriaus pavaduotojas) imasi reikalingos pagalbos (pvz.: policijos, medicininės, vaiko gerovės komisijos pagalbos) vėliau kartu su pagalbos mokiniui specialistais aptaria įvykį ir suplanuoja atitinkamas prevencijos ir intervencijos priemones;

3.6. bendradarbiavimas: gimnazija, vykdydama veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su mokinių tėvais, vietos bendruomene, savivaldybėse esančiomis įstaigomis ar organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis.

4. Socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas:

4.1. nuoseklus ir reguliarus mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas: nuosekliai ir reguliariai ugdomi mokinių savęs pažinimo, empatijos, problemų ir konfliktų sprendimo, pykčio valdymo, streso įveikos, bendravimo ir bendradarbiavimo ir kiti socialiniai įgūdžiai;

4.2. mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas gali būti vykdomas:

4.2.1. integruojant į dalyko(-ų) ugdymo turinį;

4.2.2. įgyvendinant prevencines programas;

4.2.3. integruojant į neformaliojo vaikų švietimo veiklas, organizuojant prasmingas, bendruomeniškumą, savanorystę, pilietiškumą, saviraiškų dalyvavimą skatinančias veiklas;

4.3. gimnazijos pedagoginių darbuotojų profesinė kompetencija: pedagoginiai darbuotojai ne rečiau kaip kartą per ketverius metus tobulina kvalifikaciją mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo srityje, taip pat tobulina asmenines socialines ir emocines kompetencijas.

5. Pozityvaus gimnazijos mikroklimato kūrimas:

5.1. gimnazijos bendruomenės narių santykiai: gimnazijoje kuriama mokymo(si) aplinka, palanki asmenybės ūgčiai, kuriami pozityvūs, tarpusavio pagarba, parama ir pasitikėjimu,

bendromis vertybėmis grįsti santykiai, puoselėjamos mokinių stiprybės ir galios, skatinami ir stiprinami bendrumo, tapatumo ir priklausymo mokyklos bendruomenei jausmai;

5.2. nenutrūkstamas procesas: pozityvaus gimnazijos mikroklimato kūrimas ir puoselėjimas yra nenutrūkstamas, cikliškas procesas, susidedantis iš nuoseklių penkių etapų:

5.2.1. esamos situacijos įvertinimo: gimnazijos vaiko gerovės komisija, vadovaudamasi gimnazijos veiklos kokybei įsivertinti ir tobulinti skirtais instrumentais ar kitais pasirinktais būdais (apklausa, stebėjimu, pokalbiais ar kt.), reguliariai renka informaciją apie mokymo(si) aplinkos saugumą, mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius ir identifikuoja aktualias problemas;

5.2.2. gimnazijos bendruomenės narių sąmoningumo didinimo ir įsitraukimo: pozityvaus gimnazijos mikroklimato kūrimu ir pozityvių vertybių puoselėjimu rūpinasi gimnazijos vadovas, gimnazijos vaiko gerovės komisija, į šį procesą įsitraukia visi gimnazijos bendruomenės nariai, sprendimų ieškoma kartu diskutuojant ir tariantis;

5.2.3. tinkamų prevencijos ir intervencijos priemonių (taip pat ir prevencinių programų įgyvendinimo) mikroklimatui gerinti planavimo: numatomos prevencijos ir intervencijos priemonės (toliau – Priemonės), siekiant spręsti identifikuotas problemas, mažinti su jomis susijusius rizikos veiksnius ir didinti apsauginių veiksnių įtaką;

5.2.4. priemonių įgyvendinimo: gimnazijos darbuotojai pagal pasiskirstytas atsakomybes įgyvendina numatytas Priemones. Priemonių įgyvendinimą koordinuoja gimnazijos vadovo paskirtas gimnazijos darbuotojas;

5.2.5. priemonių veiksmingumo vertinimo: analizuojami pasiekti rezultatai, sėkmės veiksniai ir trukdžiai, numatomos galimybės tobulinti Priemones.

6. Mokinių pozityvių vertybių formavimas:

6.1. mokinių dalyvavimas gerinant gimnazijos mokymo(si) aplinką: mokiniai aktyviai dalyvauja kuriant pozityvų gimnazijos mikroklimatą, jų nuomonė ir idėjos yra išklausomos ir vertinamos, skatinamas bendruomeniškumas, mokinių saviraiškų dalyvavimas prasmingose veiklose;

6.2. dalyvavimas vietos bendruomenės veikloje: sudaromos galimybės ir skatinamas mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų taikymas ir įtvirtinimas įvairiuose gyvenimo kontekstuose (pvz., skatinama savanorystė, dalyvavimas pilietinėje, socialinėje ir kitoje bendruomeninėje veikloje ir kt.).

7. Tėvų įtraukimas / įsitraukimas:

7.1. tėvų aktyvumo skatinimas: skatinamas tėvų dalyvavimas kuriant saugią mokymo(si) aplinką gimnazijoje, įtraukiant juos į Priemonių planavimą ir įgyvendinimą, kitas veiklas, atstovavimą gimnazijai vietos bendruomenėje;

7.2. tėvų konsultavimas, informavimas: vykdomas tėvų konsultavimas ir informavimas patyčių ir smurto prevencijos, saugios aplinkos mokykloje kūrimo klausimais.
